

Krizový plán školy

Bezpečnostní a krizový plán je zpracován v souladu s **metodickými pokyny MŠMT**:

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 284/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, nabývá účinnosti dnem 1. října 2020, s výjimkou ustanovení části první čl. I bodů 6, 81 a 83, které nabývají účinnosti patnáctým dnem po dni jeho vyhlášení. Ustanovení části první čl. I bodu 12 pozbývá platnosti dnem 30. září 2025.
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek – „Tabákový Zákon“
- Zákon č. 422/2003 Sb. o sociální potřebnosti – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách (novela zákona č. 482/1991 Sb.)
- Zákon č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí (více o ohlašovací povinnosti školy)
- Zákon č. 218/2003 Sb. o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže

vyhlášky

- Vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Vyhláška č. 248/2019 Sb., kterou se mění vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 412/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků

METODICKÉ POKYNY A DOPORUČENÍ

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j.: MŠMT-21149/2016)

Metodické doporučení k prevenci rizikového chování dětí, žáků a studentů ve školách a ve školských zařízeních (č.j.: MŠMT 21291/2010-28) + přílohy pro jednotlivé typy rizikového chování:

1. návykové látky
2. rizikové chování v dopravě
3. poruchy příjmu potravy
4. alkohol
5. syndrom CAN
6. školní šikanování
7. kyberšikana
8. homofonie
9. extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus

10. vandalismus
11. záškoláctví
12. krádeže
13. tabák
14. krizové situace spojené s násilím
15. netolismus
16. sebepoškozování
17. nová náboženská hnutí
18. rizikové sexuální chování
19. příslušnost k subkulturám
20. domácí násilí
21. hazardní hraní
22. dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS

Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (č.j.: 14423/99-22)

Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků (č. j. MSMT-43301/2013)

Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (č.j.: 10194/2002 –14)

související normy: Zákon o sociální potřebnosti č. 422/2003 Sb. (novela zákona č. 482/1991 Sb.) – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách; Zákon o sociálně-právní ochraně dětí č. 359/1999 Sb. (změny - platné znění od 1. 1. 2015 – více o ohlašovací povinnosti školy)

Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, (č.j.: 25884/2003-24)

související norma: Zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže č. 218/2003 Sb. platné znění od 1. 6. 2015

Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT.

Rodiče žáků jsou pravidelně informováni o prospěchu a chování svých dětí a mají možnost kdykoliv žádat vysvětlení a objasnění hodnocení nebo postupů řešení. Mají možnost se kdykoliv obrátit na ředitele školy a žádat přešetření situace.

Primární prevence rizikového chování u žáků v působnosti MŠMT se zaměřuje na předcházení rizik, které směřují zejména k následujícím rizikovým projevům v chování žáků:

- záškoláctví
- šikana
- agrese ve škole
- nekázeň
- překračování školních pravidel
- adiktologie – závislostní chování
- rasismus, xenofobie
- rizikové sporty, doprava
- sexuálně rizikové chování
- poruchy příjmu potravy
- týrání a zneužívání dětí

- negativní působení sekt

Záškoláctví – neomluvená absence žáka. Úmyslné zanedbávání školní docházky. Jde o porušení školního řádu, a školského zákona, který vymezuje povinnou školní docházku.

Prevence záškoláctví – posilovat u žáků kladný vztah ke škole, vzdělání, spolužákům a učitelům, předkládat kladné vzory chování, nabízet mimoškolní činnost, vést výuku kreativně, zajímavě.

Podmínky stanovené školním řádem pro docházku do školy : viz. školní řád

Metody při zjištění záškoláctví:

- zjištění příčiny (spojit se s rodiči, případně s psychologem)
- spolupráce rodičů, učitele, poradenských pracovníků
- zvážit rozdíly mezi záškoláky a dětmi odmítajícími školu
- sledovat postavení žáka mezi spolužáky
- navodit důvěru k dospělé osobě v jeho blízkosti

Postup při zjištění záškoláctví :

- seznámení zákonného zástupce žáka s počtem neomluvených hodin
- seznámení zákonného zástupce s důsledky v případě nárůstu neomluvených hodin
- provést zápis z jednání, jehož součástí bude způsob nápravy dohodnutý se zákonným zástupcem žáka, podepsaný oběma stranami
- při nedodržení – svolání výchovné komise (ředitel školy, zákonný zástupce, třídní učitel, školní metodik), pozvání rodičů – doporučeným dopisem, zápis z jednání z jednání s podpisem zúčastněných
- při pokračování v záškoláctví – oznámení příslušnému OSPOD

Šikana – jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v opakovaných – fyzických a psychických útocích (bití, vydírání, loupeže, poškozování věcí, slovní útoky, ponižování). Demonstrativní přehlížení a ignorování žáka. Objevuje se i v podobě elektronické – kyberšikana.

Nepřímé projevy šikany: žák je osamocený, při práci ve skupinách je volen do skupiny jako poslední, vyhledává blízkost učitelů, je nejistý, ustrašený, uzavřený, smutný, stísněný, plačtivý, školní prospěch se zhoršuje, jeho věci jsou poškozené, znečištěné nebo rozházené, objevuje se zašpiněný nebo poškozený oděv, ztráta věcí. Odmítá vysvětlení, vyhledává důvody pro absenci ve škole, objevují se odřeniny, modřiny, škrábance, které nedovede uspokojivě vysvětlit.

Přímé projevy šikany: posměšné poznámky, pokořující přezdívka, nadávky, ponižování, hrubé žerty, kritika, výtky, nepřátelský, nenávislný, pohrdavý tón, požadování věcných nebo peněžních darů, příkazy – panovačný tón, skutečnost, že se jim žák podřizuje, nátlak k vykonávání nevhodných činů, strkání, napadání, které oběť neoplácí, nebrání se.

Primární prevence šikany: podporování pozitivních vzájemných vztahů mezi žáky a mezi žáky a učiteli, snaha o vytvoření bezpečného prostředí školy. Osvojování zásad mezilidských vztahů, vnímání vztahů mezi žáky, atmosféru v třídních kolektivech, okamžité řešení nevhodného chování, v rámci komunitních kruhů a třídnických hodin poukazovat na pěkné chování mezi sebou.

Škola má ohlašovací povinnost při výskytu šikany:

Dojde-li k šikaně v průběhu vyučování, s ním souvisejících činností anebo poskytování služeb – oznámit skutečnost zákonným zástupcům žáka, který byl původcem šikany i žáka, který byl obětí.

Pokud jednání vykazuje znaky přestupku nebo trestného činu, obrací se škola na Policii ČR.

Pokud jednání vykazuje známky ohrožení někým jiným nebo se ohrožení sama sebe obrací se škola na OSPOD.

Agrese ve škole – pokud se vyskytuje, je to většinou verbální agrese projevující se nevhodnými výrazy. Předcházet je možno domluvenými pravidly soužití ve třídě, posilováním vztahů mezi spolužáky. Pokud se agrese projevuje ubližováním spolužákům, řešit spoluprací s rodiči, v případě neúspěchu případně uvědomit policii, OSPOD.

Nekázeň – je v podstatě nedodržování domluvených pravidel, školního řádu.

Řešení nekázně – pohovor se žákem, se zákonnými zástupci, s výchovným poradcem, v případě další nekázně podstoupit dalším orgánům (OSPOD).

Rasismus, xenofobie - žákům je třeba zprostředkovávat demokratické hodnoty a principy lidských práv a tolerance. Je třeba okamžitě a razantně vystoupit proti projevům intolerance mezi žáky.

Poruchy příjmu potravy - Nejčastěji se projevují během dospívání a ranné dospělosti, ale můžou se rozvinout i v pozdějším věku nebo naopak v dětství.

Příznaky: hubnutí nebo naopak přibírání, zvracení.

Pozorovat dítě při svačině, obědě, konzultovat s rodiči, doporučit návštěvu odborníka.

Týrání a zneužívání dětí - Za fyzické (tělesné) týrání považujeme vědomé tělesné ublížení dítěti anebo nezabránění ublížení či utrpení dítěte, včetně úmyslného otrávení nebo udušení dítěte – pokud je jasné či existuje důvodné podezření, že zranění bylo způsobeno anebo mu vědomě nebylo zabráněno. Tělesné týrání se rozlišuje podle své povahy na aktivní a pasivní.

Příznaky:

Poranění nebo popáleniny na kůži dítěte nevysvětlitelného původu, zvláště vyskytují-li se opakovaně. Nepravděpodobná zdůvodnění těchto poraněných dítětem, či o ně pečující dospělou osobou. Nechuť dítěte o těchto poraněních hovořit. Lysiny, pohmožděniny. Neochota dítěte odhalovat tělo (v teplých dnech), strach ze svlékání (před hodinou TV). Škrábance, vyražený nebo ulomený zub, natržený ušní boltec, opakované zlomeniny, poranění měkkých částí dutiny ústní. Strach z rodičů, neochota a rozladěnost před návratem domů. Sklon k sebetýrání. Agresivita vůči ostatním. Útěky z domova, záškoláctví. Zhoršení (náhlé) prospěchu. Náhlá ztráta kamarádů (sociální izolace). Obtíže v sociální komunikaci, vyhybavé chování. Snížené sebehodnocení dítěte.

Postup: V zajištění výpovědí případných svědků. V případě, že žádní svědci nejsou nebo jsou nevěrohodní, okamžitě kontaktovat OSPOD. Není nutný předchozí kontakt s rodiči, vždy je na první místě ochrana bezpečí dítěte.

S tímto dokumentem budou seznámeni všichni zaměstnanci školy a bude přístupný i na webových stránkách školy. Krizový plán bude doplňován či obměňován v případě výskytu nebo zvýšení určitého rizikového chování na škole.

V roce 2022 zpracovala: Mgr. Dagmar Melicharová